

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه فاطمیه (سلام الله عليها)

شهرستان درچه

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

عدالت اقتصادی با محوریت فقرزدایی

در آیات و روایات

استاد راهنما

آقای سید احمد برکات

استاد داور

خانم سعیده سیادت موسوی

پژوهشگر

مرضیه پناهی

تابستان ۱۳۹۲

mp

تحميديه

الحمد لله و سلامٌ على عباده الذين اصطفى

محمّد وآله خير الورى و اللغه الدائمه على أعدائهم شرّ الورى

تقدیم به :

یگانه منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) که زمین را پر از عدل و قسط خواهد کرد وقتی که پر از ظلم و جور شده است .

و تقدیم به او که حضورش گرمی بخش قلب من است (مادرم)

تقدیر و تشکر :

با سپاس از لطف و عنایت بی کران خداوند تبارک و تعالی که دست لطفش در سراسر زندگیم همواره همراه و یاور من بوده و یادش آرام بخش روح و جانم است .

و با تقدیر و تشکر فراوان از عزیزانی همچون اساتید محترم : سرکار خانم فروتن و سرکار خانم عباسی و با سپاس از استاد راهنمای گرامی جناب آقای سید احمد برکات که زحمات فراوانی کشیدند تا این تحقیق را به پایان برسانم .

و همچنین با تشکر از همسرم که صبورانه مرا در طول تحصیل و در تهیه این تحقیق همراهی کردند .

پیشنهادات :

من در رابطه با این موضوع در حد توان و امکان مطالبی را جمع آوری نمودم ولی از آنجایی که این موضوع بسیار مهم و گسترده می باشد و وقت مطالعه و تحقیق بیشتری را می طلبد و همچنین تحقیقات زیادی در این رابطه انجام نشده است به نظر می رسد که باید به طور اساسی و کاربردی به این مسئله پرداخته شود که این بیشتر متوجه سازمان های مربوط می باشد .

۱- از آن جایی که خمس و زکات اگر به طور صحیح از طرف مردم پرداخت و توسط مسئولان جمع آوری و بین نیازمندان توزیع شود بسیار می تواند از میزان فقر بکاهد پس باید روحانیون در مساجد و محافل مذهبی از آثار و برکات این واجبات الهی یعنی خمس و زکات بگویند و مبحثی در این مورد بطور مفصل در کتب درسی گنجانده شود تا افراد از ابتدا با اهمیت این مسأله آشنا شوند .

۲- شهرداری ها هم در مورد آثار پرداخت مالیات توسط مردم در سطح شهر تبلیغات داشته باشند تا مردم با علاقه به پرداخت مالیات بپردازند .

فهرست منابع

*قرآن

*نهج البلاغه

۱- احمد بن فارس بن زكريا ، ابوالحسن ، **معجم مقاييس اللغة** ، ج ۴ ، قم ، نشر مكتب

الاعلام الاسلامي ، ۱۴۰۴ هـ . ق

۲- اسحاقى ، حسين ، **مبانى و راهبردهاى جهاد اقتصادى** ، چ اول ، بى جا ، نشر هاجر ،

۱۳۹۰ هـ . ش

۳- اصفهاني ، راغب ، **مفردات الفاظ قرآن** ، چ اول ، دمشق و بيروت ، نشر دارالقلم و الدار

الشاميه ، ۱۴۱۶ هـ . ق ، ۱۹۹۶ م

۴- افرام البستاني ، فؤاد ، **فرهنگ ابجدى الفبايى** ، ترجمه رضا مهيار ، چ دوم ، تهران ،

نشر اسلامى ، ۱۳۷۵ هـ . ش

۵- الهى قمشه اى ، مهدى ، **ترجمه قرآن كريم** ، چ دوم ، قم ، نشر دانش هوشيار ،

۱۳۸۲ هـ . ش

۶- بهداروند ، محمد مهدى ، **منابع مالى در حاكميت فقه** ، چ اول ، بى جا ، نشر صبح

ميثاق ، ۱۳۸۵ هـ . ش

۷- تقضلى ، فريدون ، **تاريخ عقايد اقتصادى** ، چ دوم ، تهران ، نشر نى ، ۱۳۷۵ هـ . ش

۸- حكيمى ، محمد ، **معياريهاى اقتصادى در تعاليم رضوى** ، چ اول ، مشهد ، نشر بنياد

پژوهش هاى اسلامى آستان قدس رضوى ، ۱۳۷۰ هـ . ش

۹- خسرو شاهى ، هادى ، **عدالت اجتماعى در اسلام** ، بى جا ، نشر بيتا ، بى تا

۱۰- دشتى ، محمد ، **نهج البلاغه** ، چ سوم ، قم ، نشر مشرقين ، ۱۳۷۹ هـ . ش

۱۱- دفتر همکاری حوزه و دانشگاه ، **مبانی اقتصاد اسلامی** ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۱ ه .

ش

۱۲- رحمتی شهرضا ، محمد ، **گنجینه معارف** ، ج ۱ ، چ دهم ، قم ، نشر صبح پیروزی ،

۱۳۹۰ ه . ش

۱۳- رشاد ، علی اکبر ، **دانشنامه امام علی** ، چ دوم ، تهران ، سازمان انتشارات

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ، ۱۳۸۲ ه . ش

۱۴- شکری پینوندی ، محسن ، **طب الکبیر** ، چ سوم ، قم ، نشر زمزمه زندگی ، ۱۳۹۰

ه . ش

۱۵- صدر ، محمد باقر ، **اقتصاد ما** ، چ دوم ، بی جا ، نشر اسلامی ، بی تا

۱۶- غرویانی ، محسن ، **صحیفه سجادیه** ، چ بیستم ، قم ، نشر الهادی ، بی تا

۱۷- قاسمی ، محمد علی ، **روزی حلال** ، بی جا ، نشر نورالزهرا ، ۱۳۹۱ ه . ش

۱۸- قرائتی ، محسن ، **تفسیر نور** ، چ سوم ، بی جا ، مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن

، ۱۳۸۹ ه . ش

۱۹- قمی ، شیخ عباس ، **مفاتیح الجنان** ، ترجمه مهدی الهی قمشه ای ، قم ، نشر

مسجد جمکران ، ۱۳۸۲ ه . ش

۲۰- کنت گالبرایت ، جان ، **ماهیت فقر عمومی** ، ترجمه محمد حسین عادلی ، چ سوم ،

تهران ، نشر اطلاعات ، ۱۳۷۱ ه . ش

۲۱- گروهی از نویسندگان جهاد دانشگاهی ، **همت مضاعف و کار مضاعف** ، چ اول ،

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی ، ۱۳۸۹ ه . ش

۲۲- لقمانی ، احمد ، **بهترین آرزوهای زندگی** ، بی جا ، نشر بهشت بینش ، ۱۳۸۹ ه .

ش

۲۳- مجلسی ، محمد باقر ، **حلیه المتقین** ، چ اول ، تهران ، نشر اندیشه کهن ، ۱۳۸۶ ه .

ش

۲۴- محمدی ری شهری ، محمد ، **میزان الحکمه** ، قم ، مکتب الاعلام الاسلامی ، ۱۳۶۲

ه . ش

۲۵- مسعود ، جبران ، ترجمه رضا انزابی نژاد ، ج دوم ، چ دوم ، مشهد ، نشر آستان

قدس رضوی ، ۱۳۷۶ ه . ش

۲۶- مطهری ، مرتضی ، **مجموعه آثار** ، قم ، نشر صدرا ، ۱۳۷۲ ه . ش

۲۷-..... ، **عدل الهی** ، چ ۳۳ ، تهران ، نشر صدرا ، ۱۳۸۸ ه . ش

۲۸-..... ، **تعلیم و تربیت در اسلام** ، چ ۶۳ ، تهران ، نشر صدرا ، ۱۳۸۸ ه . ش

۲۹- مظهر ، حمید ، **ثواب الاعمال و عقاب الاعمال** ، چ چهارم ، قم ، نشر وحدت بخش ،

۱۳۹۱ ه . ش

۳۰- معین ، محمد ، **فرهنگ فارسی** ، چ ۲ ، تهران ، نشر امیر کبیر ، ۱۳۸۲ ه . ش

۳۱- منتظر ظهور ، محمود ، **اقتصاد** ، چ هفتم ، بی جا ، نشر دانشگاه تهران ، ۱۳۷۶ ه .

ش

۳۲- نراقی ، ملا احمد ، **معراج السعاده** ، چ پنجم ، قم ، نشر قائم آل محمد ، ۱۳۸۶ ه .

ش

۳۳- نراقی ، ملا مهدی ، **جامع السعادات** ، قم ، نشر قائم آل محمد ، بی تا

۳۴- نقوی ، حیدر ، توانایان فرد ، حسن ، **جمع اخلاق و اقتصاد در اسلام** ، چ اول ، تهران ،

۱۳۶۶ ه . ش

۳۵- هادوی تهرانی ، مهدی ، **مکتب و نظام اقتصادی در اسلام** ، قم ، نشر مؤسسه فرهنگی

خانه خرد ، ۱۳۷۸ ه . ش

۳۶- یوسفی ، احمد علی ، فراهانی ، سعید ، لشکری ، علیرضا ، **نظام مالی اسلام** ، چ اول

، بی جا ، مرکز نشر پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ، ۱۳۷۹ ه . ش

۳۷- روزنامه رسالت ، ۱۳۹۰/۴/۲۱ ، ش ۷۲۹۶ ، ص ۷

۳۸- مجله نامه جامعه ، ش ۲۶-۲۵ ، نشر حوزه علمیه خاوران قم ، ۱۳۸۵ ه . ش

۳۹- پژوهان ، جمشید ، مجموعه مقالات گردهمایی بررسی فقر و فقرزدایی ، ج اول ،

تهران ، نشر سازمان برنامه و بودجه ، ۱۳۷۵ ه . ش

۴۰- رشیدی ، علی ، مجموعه مقالات گردهمایی بررسی فقر و فقرزدایی ، ج اول ،

تهران ، سازمان برنامه و بودجه ، ۱۳۷۵ ه . ش